

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

**DANSSTUDIES
NOVEMBER 2014**

PUNTE: 100

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit 11 vrae. Beantwoord slegs NEGE vrae.
2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

AFDELING A: Bestaan uit VYF vrae. (VRAAG 1 tot 5)
 Let daarop dat jy 'n keuse het tussen VRAAG 4 en VRAAG 5 in hierdie afdeling. Indien jy beide vrae beantwoord, sal slegs die eerste vraag wat beantwoord is, nagesien word.

AFDELING B: Bestaan uit SES vrae. (VRAAG 6 tot 11)
 Let daarop dat jy 'n keuse het tussen VRAAG 9 en VRAAG 10 in hierdie afdeling. Indien jy beide vrae beantwoord, sal slegs die eerste vraag wat beantwoord is, nagesien word.
3. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
4. Lees elke vraag aandagtig deur en let op wat vereis word. Antwoord in volsinne behalwe waar eenwoord-antwoorde vereis word.
5. Jy mag rofwerk in die ANTWOORDEBOEK doen. Trek 'n streep deur enige werk wat NIE nagesien moet word NIE.
6. Jy sal geassesseer word op jou vermoë om:
 - Goeie Afrikaans te gebruik (skryf slegs in een taal)
 - Inligting te organiseer en duidelik oor te dra
 - Die spesifieke formaat te gebruik wat in bepaalde vrae vereis word
 - Spesialis-danstterminologie te gebruik, waar nodig
7. Skryf netjies en leesbaar.
8. Gebruik die tabel hieronder as 'n riglyn vir puntetoekenning en tydindeling wanneer elke vraag beantwoord word.

AFDELING	VRAAG	PUNTE	TYD (minute)
A: Veilige Danspraktyk en Gesondheidsorg (Keuse tussen VRAAG 4 en 5)	1	10	60
	2	6	
	3	11	
	4	13	
	5	13	
B: Dansgeskiedenis en Geletterdheid (Keuse tussen VRAAG 9 en 10)	6	5	120
	7	10	
	8	12	
	9	18	
	10	18	
	11	15	
TOTAAL		100	180

AFDELING A: VEILIGE DANSPRAKTYK EN GESONDHEIDSORG**VRAAG 1: VOEDING/HIDRERING EN STEREOTIPERING/GROEPSDRUK**

- 1.1 Noem TWEE gesonde maniere waarop dansers hul energiewering kan verhoog. Verduidelik hoe dit 'n danser se energievlakke sal opstoot. (2)
- 1.2 Gee TWEE redes waarom dansers meer hidrering nodig het as die gewone persoon tydens repetisies en opleiding. Ondersteun jou antwoord met gedetailleerde verduidelikings. (2)
- 1.3 Gee TWEE voorbeelde van hoe stereotipering in die dansklas skadelik kan wees. Motiveer jou antwoord. (2)
- 1.4 Groepsdruk is nie altyd sleg nie. Verduidelik hierdie stelling en ondersteun jou antwoord met voorbeelde. (4)
- [10]**

VRAAG 2: KERNSTABILITEIT

- 2.1 Definieer die term *kernstabiliteit* duidelik. (2)
- 2.2 Voorspel hoe 'n gebrek aan kernstabiliteit in die dansklas tot swak prestasievlakke en beserings kan lei. Gee VIER voorbeelde en verduidelik elke voorbeeld. (4)
- [6]**

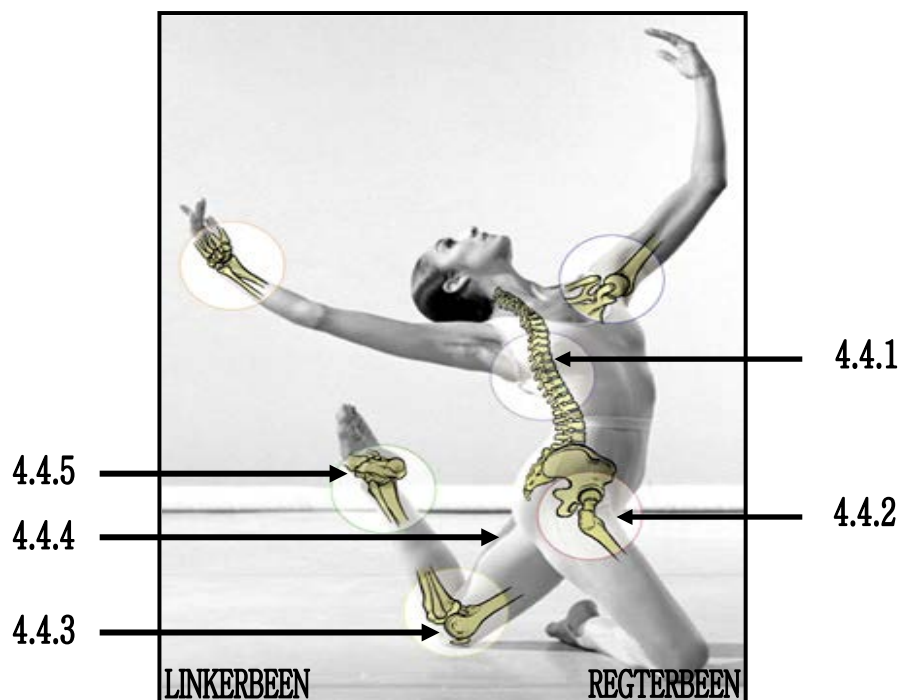
VRAAG 3: BESERINGS, STRES EN SPANNING

- 3.1 Beskryf in detail VYF hooforsake van 'n verstuite enkel of knie in die dansklas. MOENIE swak vloere by jou antwoord insluit NIE. (5)
- 3.2 Wat is die herkenbare simptome van 'n verstuiting? Noem VIER simptome. (4 x 1/2) (2)
- 3.3 Een van jou mededansers toon die volgende tekens:
- Buierig, geïrriteerd en ongelukkig
 - Voortdurend bekommerd
 - Onrealistiese verwagtinge
 - Spierspanning/-styfheid en krampe
- Noem VIER maniere waarop hierdie danser sy/haar stresvlakke kan bestuur. Ondersteun jou antwoord met relevante redes. (4)
- [11]**

LET WEL: Jy het 'n keuse tussen VRAAG 4 en VRAAG 5. Beantwoord slegs EEN van hierdie vrae.

VRAAG 4: GEWRIGTE, SPIERE EN ANATOMIESE BEWEGINGS

- 4.1 Definieer die term *sinoviale gewrig* duidelik. (1)
- 4.2 Noem VIER verskillende tipes sinoviale gewrigte in die liggaam. (4 x ½) (2)
- 4.3 4.3.1 Noem TWEE spiere in die anterior van die torso wat by laterale fleksie van die ruggraat betrokke is. (2 x ½) (1)
- 4.3.2 Noem TWEE spiere wat vir horisontale adduksie van die arm verantwoordelik is. (2 x ½) (1)
- 4.4 Gebruik die foto hieronder om die vrae wat volg te beantwoord.

[Bron: *Treating Dance Injuries of the Foot & Ankle with Solomon's Seal ... solomonsseal.wordpress.com*]

- 4.4.1 Noem die anatomiese aksie wat in die ruggraat van die danser hierbo plaasvind. Noem EEN hoofspier wat vir hierdie aksie verantwoordelik is. (2 x ½) (1)
- 4.4.2 Noem die TWEE anatomiese aksies wat in die regterheup van die danser hierbo plaasvind. Noem EEN hoofspier/spiergroep wat vir elke aksie verantwoordelik is. (4)
- 4.4.3 Benoem hierdie tipe gewrig (4.4.3 in die foto) en EEN anatomiese aksie wat in hierdie gewrig moontlik is. (2 x ½) (1)

- 4.4.4 Watter anatomiese aksie vind in die linkerheup van die danser in die foto plaas? Noem EEN hoofspier wat vir hierdie aksie verantwoordelik is. (2 x ½) (1)
- 4.4.5 Watter anatomiese aksie vind in die enkel van die danser in die foto plaas? Noem EEN hoofspier wat vir hierdie aksie verantwoordelik is. (2 x ½) (1)
- [13]**

OF

VRAAG 5: FUNKSIES EN VEILIGE GEBRUIK VAN DIE RUGGRAAT, VEILIGE STREKWERK

- 5.1 Noem VIER hoof funksies van die ruggraat. (4)
- 5.2 Hoe kan 'n danser tydens 'n dansklas, repetisie of dansopvoering 'n besering van die ruggraat voorkom? Gee VIER spesifieke voorbeelde met goeie verduidelikings vir elk. (4)
- 5.3 Dansers het deeglike kennis nodig van hoe om soepelheid te ontwikkel. Verduidelik hoe 'n danser veilig behoort te strek. Gee VYF voorbeelde wat duidelik omskryf word. (5)
- [13]**

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: DANSGESKIEDENIS EN -GELETTERDHEID**VRAAG 6: PRODUKSIEBEMARKING**

Jy moet 'n produksie organiseer om jou choreografie ten toon te stel.

Stel VYF innoverende bemarkingstrategieë op om jou opvoering te bemark.

[5]**VRAAG 7: DANSVORME EN -FUNKSIES**

Tydens jou studie in graad 10 tot 12 het jy danse van jou hoofdansvorm en inheemse/kruiskulturele danse nagevors en opgevoer.

7.1 Gee 'n duidelike definisie van DRIE van die volgende dansvorme en verduidelik hul funksies in die samelewing:

- Tradisionele dans
- Inheemse dans
- Sosiale dans
- Konsertdans

(6)

7.2 Suid-Afrikaanse inheemse danse is in die verlede hoofsaaklik in gemeenskappe/stamgroepe as deel van die alledaagse lewe en vir spesiale geleenthede opgevoer. Hoe het dit die afgelope tyd verander? Gee VIER duidelik omskryfde voorbeelde.

(4)**[10]****VRAAG 8: DANSBEGINSELS EN -KENMERKE**

8.1 Verskillende dansvorme het verskillende kenmerke en beginsels. Wat is die verskil tussen die *kenmerke van 'n dansvorm* en die *beginsels van 'n dansvorm*?

(2)

8.2 Omskryf in hooftrekke VIER *beginsels* en VIER *kenmerke* van jou hoofdans.

(8 x ½)**(4)**

8.3 Tydens jou PAT'e het jy 'n ander dansvorm as jou hoofdansvorm bestudeer. Omskryf in hooftrekke VIER *beginsels* en VIER *kenmerke* van hierdie tweede dansvorm wat jy bestudeer het.

(8 x ½)**(4)**

8.4 Watter voordeel het jy getrek uit die leer van 'n inheemse/kruiskulturele dans?

(2)**[12]**

LET WEL: Jy het 'n keuse tussen VRAAG 9 en VRAAG 10. Beantwoord slegs EEN van hierdie vrae.

VRAAG 9: REVELATIONS DEUR ALVIN AILEY

Skryf 'n ARTIKEL vir 'n dansjoernaal oor *Revelations* en sluit die volgende inligting in enige volgorde in:

- TWEE van Alvin Ailey se agtergrondinvloede wat in *Revelations* weergegee word
- Die hooftema in ELK van die DRIE dele van hierdie danswerk
- VIER spesifieke voorbeelde van bewegings wat in die EERSTE deel gebruik word asook die simboliese betekenis daarvan
- TWEE spesifieke voorbeelde wat toon hoe die kostuums en rekwisiete wat in die TWEEDE deel gebruik word, tot die simboliese betekenis van hierdie deel bydra
- Beskryf en gee voorbeelde van die gebruik van die siklorama en beligting in die DRIE dele
- Beskryf die musiek en hoe dit tot die oordra van die boodskap van hierdie danswerk bygedra het

Punte sal toegeken word vir die skryf in die korrekte formaat vir 'n artikel.

Beplan jou artikel deeglik voordat jy jou finale antwoord neerskryf. Trek 'n streep deur enige werk wat NIE nagesien moet word NIE.

[18]

OF

VRAAG 10: INTERNASIONALE DANSWERKE

Kies EEN van die internasionale danswerke wat hieronder genoem word en beantwoord die vraag wat volg.

INTERNASIONALE CHOREOGRAWA	INTERNASIONALE DANSWERKE
Christopher Bruce	<i>Ghost Dances</i>
George Balanchine	<i>Apollo</i> <i>Jewels (Emeralds, Rubies, Diamonds)</i>
Jiri Kylian	<i>Wings of Wax</i>
Martha Graham	<i>Lamentation</i> <i>Errand into the Maze</i>
Matthew Bourne	<i>Swan Lake</i> <i>Cinderella</i>
Mats Ek	<i>Giselle</i> <i>Swan Lake</i> <i>Carmen</i>
Pina Bausch	<i>Rite of Spring/Sacre du Printemps</i>
Rudi van Dantzig	<i>Four Last Songs</i>
William Forsythe	<i>In The Middle, Somewhat Elevated</i>

Skryf 'n RESENSIE vir 'n danstydskrif oor die danswerk wat jy gekies het. Noem die danswerk wat jy gekies het.

Jou resensie moet die leser oor die volgende belangrike aspekte inlig:

- Noem VYF insiggewende feite oor die samevatting/bedoeling/tema van die danswerk.
- Beskryf DRIE produksie-elemente wat in hierdie werk gebruik word, in besonderhede.
- Noem VYF belangrike choreografiese elemente wat in die bewegingswoordekat gebruik word.
- Lewer kommentaar oor die betekenis van die werk en ondersteun jou antwoord met toepaslike bewyse uit die danswerk.

Punte sal toegeken word vir die skryf in die korrekte formaat vir 'n resensie.

Beplan jou resensie deeglik voordat jy jou finale antwoord neerskryf. Trek 'n streep deur enige werk wat NIE nagesien moet word NIE.

[18]

VRAAG 11: CHOREOGRAWE

Kies EEN Suid-Afrikaanse choreograaf uit die lys hieronder om na jou skool toe te nooi.

SUID-AFRIKAANSE CHOREOGRAWE
Alfred Hinkel
Carolyn Holden
Dada Masilo
Gary Gordon
Gregory Maqoma
Hazel Acosta
Mavis Becker
Sylvia Glasser
Veronica Paeper
Vincent Mantsoe

Skryf 'n TOESPRAAK om hom/haar aan die gehoor voor te stel. Gee die volgende inligting:

- 11.1 Stel die choreograaf aan die leerders voor en praat oor sy/haar agtergrond en opleiding. (5)
- 11.2 Gee 'n oorsig van sy/haar professionele loopbaan en bespreek die invloede en inspirasies wat dit gevorm het. (5)
- 11.3 Wat het hierdie choreograaf gedoen om tot die ontwikkeling van dans in Suid-Afrika by te dra? (5)

[15]

TOTAAL AFDELING B: 60
GROOTTOTAAL: 100